

WWF

2/2022

Lehti elävän maapallon puolesta

METSÄÄN MAHTUU MONTA KULKIJAA

SAIMAANNORPAN SERKKU

Harva tietää, että Itämeressäkin elää norppia.

RATKAISUN AVAIMET

Luontopohjaiset ratkaisut auttavat ilmastonmuutoksen hillitsemisessä.

PUUT VAARASSA

Jopa kolmasosaa puulajeista uhkaa sukupuutto.

SISÄLLYSLUETTELO

7 Tunnetko minut?
Esittelyssä
itämerennorppa

13 WWF:n alkutaival: "Liiian tehokas" varainhankinta mahdollisesti onnistumiset

16 Puulajien katoaminen uhkaa muitakin lajeja

Sivu 8

Kokosimme vinkit vastuulliseen luontoretkeilyyn

- 6 Pyry Toivonen puolustaa ympäristöä somessa
- 18 Luontopohjaiset ratkaisut auttavat ilmastokriisissä
- 19 Roskapäivä-Eino purkaa ympäristöahdistusta keräämällä roskia
- 20 Sota on uhka ihmisille ja luonnolle
- 21 Öljyntorjuntaharjoituksessa treenataan pahimman päivän varalle
- 22 Tuoreita onnistumisia
- 24 Kolumni: Valeutisilla on rooli sodassa ja ilmastokriisissä
- 25 Resepti: Haukipullat piparjuurivoissa
- 26 Kummiaukeama

WWF-LEHTI

on lehti tukijoillemme Suomessa.
32. vuosikerta.

Seuraava lehti ilmestyy
lokakuussa 2022.

Osa lehden sisällöstä
tuotetaan Suomen ulko-
asiainministeriön tuella.

JULKAISIJA

WWF

Lintulahdenkatu 10
00500 Helsinki
Puh. 09 774 0100
toimitus@wwf.fi
wwf.fi
panda.org
WWF = Maailman Luonnon
Säätiö - World Wide Fund For
Nature, Suomen rahasto sr.
Y-tunnus 0215186-5

LAHJOITUSTILI

FI41 1572 3000 0111 89

KERÄYSLUVAT

Suomi RA/2017/672,
myönnetty 27.6.2017 koko
Suomen alueella Ahvenan-
maata lukuun ottamatta
(1.7.2017-30.6.2022),
Ahvenanmaa Åland
ÅLR 2021/3044/4.5.2021
(1.7.2021-30.6.2022).
wwf.fi/kerayslupa.

OSOITTEENMUUTOKSET

JA TUKIJA-ASIAT

Puh. 040 192 3112
(arkisin klo 9-16),
tukija@wwf.fi

PAINO

Punamusta
ISSN 1458-5308

Painopaperi:

UPM Fine 120g
FSC Mix -sertifioitu

TOIMITUS

Päätoimittaja:

Noora Jussila

Toimituspäällikkö:

Minna Nyrhinen-Blazquez

Tekijät tässä numerossa:

Silja Annila
Joonas Fritze
Timo Joutsivuo
Lea Pakkanen
Maria Rautio-Runeberg
Roni Rekomaa
Ronja Salmi
Pinja Silvonon
Juhon Talja
Eevastiina Talvisto
Miia Voutilainen
Vilma Vuorio

Ulkoasu:

Alexandra Antell

Taitto:

Johanna Kulmalainen

Kansi:

Metso (*Tetrao urogallus*).
Ola Jennersten / WWF-Sweden

Ukrainan sota vaikuttaa

YMPÄRISTÖÖN

© LAURA KARLIN / WWF

Maailman huomio on kiinnittynyt jo usean kuukauden ajan Ukrainassa käytävään sotaan – ja aivan oikeutetusti niin. Se on järkyttävä humanitaarinen kriisi, ja ajatukseni ovat ukrainalaisten ja kaikkien niiden ihmisten puolella, joihin sota vaikuttaa.

Hirvittävä sota vaikuttaa myös luontoon. Konkreettisimmin sodan ympäristövaikutukset näkyvät tietenkin Ukrainassa. Ukrainan luonto on erittäin monimuotoinen, ja maassa sijaitsee kymmeniä kansainvälisestikin merkittäviä kosteikkoalueita. Sotatoimet lisäävät muun muassa metsäpalojen riskiä, minkä lisäksi ammusten ja räjähteiden sisältämä myrkyllinen aines voi saastuttaa ihmistenkin käyttämiä arvokkaita vesilähteitä.

Sota vaikuttaa totta kai ukrainalaisten kollegoidemme työhön: vaikka useimmat WWF Ukrainan luonnonsuojeluhankkeet keskittyvät maan rauhallisemmille läntisille alueille, kaikki kollegoidemme hankkeet ovat vähintään hidastuneet.

Sodan ympäristövaikutukset näkyvät kuitenkin myös Ukrainan rajojen ulkopuolella. Suomen luonnossa sota voi näkyä esimerkiksi lisääntyvinä metsien hakkuina. Voit lukea tästä lehdestä suojelujohtajamme Jari Luukkosen haastattelun sodan mahdollisista ympäristövaikutuksista.

Toivon sodalle vihdoin rauhanomaista ratkaisua. Rauha ihmisten välillä on perusta myös sellaisen tulevaisuuden rakentamiselle, jossa ihmiset ja luonto elävät tasapainossa.

Liisa Rohweder
pääsihteeri, WWF Suomi

Tykkää, seuraa,
jaa ja vaikuta.

Yhdessä muutamme
maailmaa.

facebook.com/
wwfsuomi

@WWFSuomi
@LiisaRohweder

instagram.com/
wwfsuomi

wwf.fi/uutiskirje

wwf.fi
wwf.fi/kummiiksi
wwf.fi/yritykset

PINNALLA NYT

TYÖNTEKIJÖIDEMME
VINKIT KESÄÄN.

JUUSO LAUTIANEN
Asiakkuuspäällikkö

Tänä kesänä voit ottaa tavoitteeksi huomioida pölyttäjien tarpeet kotipuutarhassasi, mökillä tai parveke-istutuksissa. Pienetkin mikroniityt ja levähdyspaikat ovat hyödyllisiä pölyttäjien uurastukselle!

ELISA NIEMI
Suojeluasiantuntija

Grilliruokaan kuuluu kokeileminen! Tässä yksi vinkki: valele kaali-lohkoja grillaamisen aikana sitruunalla maustetulla kasvirasvalla, kunnes kaali on pehmeää. Lisää ideoita saat maksuttomalta ruokakursiltamme: wwf.fi/ruoka.

Kesän talkoissa torjutaan vieraslajeja

WWF:n vieraslajitalkoot keskittyvät tänä kesänä Uudellemaalle ja ne järjestetään yhdessä Metsähallituksen sekä Helsingin, Espoon ja Vantaan kaupunkien kanssa. Talkoissa poistettavia lajeja ovat jättipalsami, komealupiini, kurturuusu ja espanjansiruetana. Haitalliset vieraslajit uhkaavat luontaisesti esiintyviä lajeja. Kun alueen luontaiset kasvit häviävät, katoavat myös niistä riippuvaiset perhoset, kovakuoriaiset ja pistiäiset. Vieraslajitalkoisiin voi ilmoittautua kuka vain ja tiedot talkoista löytyvät osoitteesta wwf.fi/kalenteri.

Saaristomeren norppalivenousi suosikiksi

Luontolivessä nähtiin keväällä uusi laji, kun katsojat pääsivät seuraamaan itämerennorpan köllöttelyä Saaristomeren luodoilla ja rannoilla. Tämä saimaannorpan vähemmän tunnettu serkku sulatti heti suomalaisten sydämet. Saaristomeren norppaliveä katsottiin yli puoli miljoonaa kertaa lehden mennessä painoon. Saimaannorppien karvanvaihtoa seurattiin tuttuun tapaan suosituksessa Norppalivessä. Kesällä voit seurata luontolivestä vielä sääksiparin pesintäpuuhia elokuun loppuun asti.

wwf.fi/luontolive/saaksi

Earth Control tukee suomalaisten metsien suojelua

Earth Control -tuotemerkillä siemeniä, pähkinöitä ja kuivahedelmiä myyvä Midsona lahjoittaa 10 000 euroa WWF:n työlle Suomen metsien suojelemiseksi. Earth Control myös kannustaa monipuoliseen kasvipainotteiseen ruokavalioon. Erilaiset pähkinät ja siemenet ovatkin hyvä lisä kasvisruokiin, sillä niistä saadaan monia tärkeitä ravintoaineita, kuten proteiinia ja rasvoja.

© PINJA SILVONEN / WWF

KYSELY: LAUMANVARTIJAKOIRAT EHKÄISEVÄT TEHOKKAASTI PETOVAHINKOJA

Laumanvartijakoirat vaikuttavat olevan tehokas keino ehkäistä suurpetojen, kuten suden tai ilveksen aiheuttamia vahinkoja karjatiloihin, selviää WWF:n teettämästä kyselystä.

WWF:n ja Suomen lammasyhdistyksen käynnistämässä hankkeessa tutkitaan, millaista hyötyä laumanvartijaeläimistä voisi olla laidunkarjan suojelussa. WWF:n teettämässä kyselyssä selvisi, että yleisimmät syyt laumanvartijakoiran hankintaan olivat joko omalla tilalla tai lähialueella tapahtunut pedon, useimmiten suden tai ilveksen, aiheuttama vahinko tai sen kohonnut uhka, joko petojen lisääntynyt liikkuminen alueella tai pelko petovahingon sattumisesta.

Laumanvartijakoiran hankkiminen näyttää kyselyn mukaan olleen hyödyllistä: ennen koiran ottamista petojen aiheuttamia vahinkoja oli tapahtunut reilulla 40 prosentilla tiloista, kun taas koiran hankkimisen jälkeen vahinkoja oli sattunut 18 prosentilla tiloista. Kyselyn mukaan koira useimmiten karkottaa lähialueella liikkuvan pedon haukkumalla, merkkäamalla reviiirin rajoja ja juoksemalla petoeläintä kohti.

”Toimivat ratkaisut laiduntavien eläinten suojaamiseksi ovat entistä tärkeitä, sillä luonnon monimuotoisuutta edistävää luonnonlaidunnusta halutaan lisätä Suomessa”, sanoo WWF:n suojeluasiantuntija Eeva-Liisa Korpela.

Metsäpurojen puolesta -hanke kunnostaa virtavesiä

WWF, Stora Enso ja Tornator aloittavat kolmevuotisen Metsäpurojen puolesta -yhteistyön tulevana kesänä. Yhteisillä kunnostustalkoilla pyritään säilyttämään ja kunnostamaan virtavesiä, eli puroja ja jokia, parantamaan niiden lajiston elinoloja ja poistamaan vaellusesteitä. Talkookehti-

ta kartoitetaan Tornatorin mailta yhdessä WWF:n asiantuntijoiden kanssa. Yhteistyö tukee WWF:n tavoitetta saavuttaa vuoteen 2030 mennessä pien- ja virtavesien hyvä ekologinen tila Suomessa sekä täydentää Stora Enson ja Tornatorin monimuotoisuusohjelmien tavoitteita.

BERNT NORDMAN
Ilmastovastaava

Kesällä on helppo suosia päästöttömiä liikumismuotoja. Vesillä voi lipua sou-taen, purjehtien ja meloen. Maantiellä matka taittuu pyöräillen ja luontopoluilla kävely tekee hyvää sekä keholle että mielelle!

MINNA NYRHINEN-BLAZQUEZ
Viestinnän asiantuntija

Kesä on villiyrtytien aikaa! Höystä salaati-tiasi koivunlehdillä tai surauta nopea nokkospesto pastan joukkoon. Itse aion testata ruuanlaitossa mantelilta maistuvaa osmankäämiä.

VILJA TUPOLA
Kenttäkoordinaattori

Järjestä omatoi-miset vieraslajien torjuntatalkoot vaikka tutun poru-kan kesken. Muista varmistaa maan-omistajan lupa ennen talkoilun aloittamista.

© METSÄHALLITUS / WWF

TUOREET RIISTAKAMERAKUVAT NAALISTA ANTAVAT TOIVOA PESINNÄSTÄ

Naalin pesintä Suomessa on lähempänä kuin koskaan sitten vuoden 1996, jolloin naali on edellisen kerran pesinyt Suomessa.

Naali on Suomen uhanalaisin nisäkäs. Niiden tarkkaa lukumäärää Suomessa on vaikea arvioida, sillä ne liikkuvat laajoilla alueilla myös Norjan, Ruotsin ja Venäjän puolella.

WWF ja Metsähallituksen Luontopalvelut ovat pystyttäneet Lapin tuntureille ruokinta-automaatteja, joiden yhteydessä olevien riistakameroiden kuvista voidaan tehdä päätelmiä naalien kannan koosta. Metsähallituksen **Tuomo Ollila** arvelee naaliyksilöitä liikuvan tuntureillamme noin 10–15 vuodessa ja havaintojen määrä on kasvussa.

”Jos pesintää ei nähdä tänä vuonna, niin lähivuosina varmasti. Töitä on kuitenkin jatkettava, sillä tämä ei tapahdu itsestään”, Ollila sanoo.

Ruokinta-automaattien lisäksi naalien kotiutumista tuetaan pyytämällä kettuja, jotka käyttävät samoja pesäpaikkoja ja kilpailevat samasta ravinnosta arktisten serkkujensa kanssa.

Naali kuuluu tuntureillemme, ja on yhdessä villipeuran ja sopulin kanssa ensimmäisiä jääkauden jälkeen Fennoskandiaa asuttaneita lajeja. Syksyllä tiedämme, onko pesintä tänä keväänä onnistunut.

Panda-palkinto jaettiin kahdelle

Tämän vuoden Panda-palkinto on myönnetty kahdelle eri vastaanottajalle. Saaristoluonnon hoito- ja suojeluyhdistys saa 20 000 euron palkinnon. Yhdistys on nostanut esiin vieraspetojen, kuten min-kin ja supikoiran aiheuttamia haittoja sekä tekee työtä haittojen vähentämiseksi herkässä saaristoluonnonssa.

Valtakunnalliselle päiväperhosseuran-nalle myönnettiin lisäksi 5 000 euron pal-kinto. Valtakunnallinen päiväperhosseu-ranta kerää vapaaehtoisvoimin havain-toja Suomen päiväperhoslajeista, joista melkein joka toinen on arvioitu silmälä-pidettäväksi tai uhanalaiseksi. Onnea voittajille!

Metsäkato etenee huolestuttavaa vauhtia

Trooppisia metsiä hävisi vuonna 2021 yli 11 miljoonaa hehtaaria, kertoo Global Forest Watch -palvelun analyysi. Määrä vastaa noin kolmasosaa Suomen pinta-alasta. Metsäkato kiihdyttää ilmas-tonmuutosta ja luontokatoa sekä uhkaa paikallisten toimeentuloa. WWF vaatii ongelman ratkaisemiseksi tekoja etenkin päättäjiltä. EU:ssa tärkeä vaikuttamisen paikka on valmisteilla oleva metsäkato-laki, joka estäisi metsäkatoa aiheuttaneiden tuotteiden tuonnin EU:n alueelle.

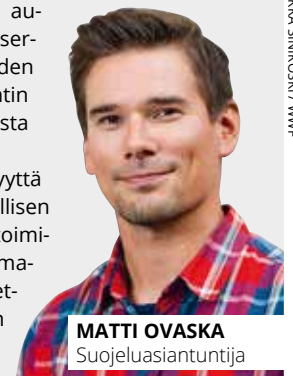
WWF VASTAA

ASKARRUTTAAKO JOKIN? WWF:N ASIAANTUNTIJAT VASTAAVAT.

Lähetä kysymyksesi meille: toimitus@wwf.fi

WWF:n Kalaopas ei enää automaattisesti suosittele MSC-sertifioitua kalaa parhaana vaihtoehtona. Miksi? WWF luopuu MSC- ja ASC-sertifikaattien automaattisesta suositelusta ”vihreällä liikennevalolla” Kalaoppaassa, koska sertifioinnin piiriin on tullut yhä enemmän sellaisia kaloja ja mereneläviä, joiden sertifiointia WWF ei ole voinut tukea. WWF on vastustanut esimerkiksi Atlantin sinievätonnikalan MSC-sertifiointia ja esittänyt MSC-kriteerien tiukentamista sekä sertifiointiprosessin muuttamista objektiivisemmaksi.

Sertifikaatit ovat edelleen tärkeitä työkaluja parantaa kalastuksen kestävyyttä erityisesti siellä, missä kalastushallinto ei toimi. Ne vastaavat moniin vastuullisen kalan peruskysymyksiin: jäljitettävyyteen, laillisuuteen ja kalastushallinnon toimivuuteen. Tuontikalaa ostaessa sertifioitu tuote on yhä parempi kuin sertifioimaton. WWF ei kuitenkaan voi suositella sertifiointia vedenpitävänä takeena eettisestä kalasta. Siksi Kalaoppaan suositukset perustuvat jatkossa vain WWF:n omiin taustaselvityksiin.

MATTI OVASKA
Suojeluasiantuntija

© ANI PEKKA SINIKOSKI / WWF

TÄLLÄ PALSTALLA HAASTATELLAAN IHMISIÄ, JOTKA TUKEVAT WWF:N TYÖTÄ.

Somessa

YMPÄRISTÖN PUOLESTA

TEKSTI EEVASTIINA TALVISTO • KUVA MARIA RAUTIO-RUNEBERG

Pyry Toivonen on nuori ympäristövaikuttaja, joka haluaa auttaa kumoamaan netissä leviävää väärää tietoa. Biologian opiskelijalle etenkin metsävaikuttamien on tärkeää.

Pyry Toivonen, 22, kiinnostui ympäristövaikuttamisesta ensimmäistä kertaa lukiolaisena. Alkuun hän toimi Vihreissä nuorissa ja perehtyi Avohakkuut historiaan -kansalaisaloitteen myötä esimerkiksi metsätalousasioihin kirjoittaen niistä poliittisia kannanottoja.

”Minulle vaikuttaminen on äänestämistä, eri puolueisiin vaikuttamista ja puolueiden sisällä vaikuttamista. Jos haluaa muutosta Suomeen, niin mielestäni tehokkainta on vaikuttaa poliittisesti”, Toivonen sanoo.

WWF Nuorissa Toivonen oli mukana vuosina 2020–2021. Näistä vuosista on jäänyt mieleen etenkin vuoden 2021 kuntavaalien poliittinen vaikuttaminen sekä Nuorten vaikuttajien metsäfoorumi, jossa tunteita herättävästä aiheesta päästiin keskustelemaan monen eri tahon kesken asiallisesti.

Myös kiivaampi keskusteluympäristö on Toivoselle tuttu, sillä hän on tehnyt ympäristövaikuttamista jo pitkään sosiaalisessa mediassa. Twitterissä hän aloitti väittelemällä ilmaston deniialistien kanssa, mutta sittemmin hän on keskittynyt metsiin ja metsätalouteen. Hyvää tukea ympäristövaikuttamiselle antavat biologian opinnot Turun yliopistossa. Toivosesta on tullut Twitterissä nuori metsätalousvaikuttaja, ja hän onkin saanut kutsuja erilaisiin tilaisuuksiin

puhumaan aiheesta.

”En koe itseäni aktivistiksi, vaan enemmän vaikuttajaksi tai ihan vaan kansalaiseksi. Tapani vaikuttaa on enemmän viestinnällistä kuin barrikadeille menemistä.”

Toivoselle on tärkeää tarjota valmiita argumentteja esimerkiksi blogikirjoitusten muodossa, joita muut voivat helposti jakaa sosiaalisessa mediassa. Haastavinta ympäristövaikuttamisessa on Toivosen mielestä väärän tiedon leviäminen sekä eri tahojen vastakkaiset intressit ympäristökysymyksissä. Haastavaa on välillä myös se, että nuorilla on vähemmän valtaa vaikuttaa verrattuna moniin muihin ryhmiin.

Palkitsevinta ympäristövaikuttamisessa on nähdä tuloksia. Usein joutuu Toivosen mukaan kuitenkin tyytymään pieniin voittoihin. Esimerkiksi siihen, että jonkin valeväitteen leviäminen vähenee tai loppuu.

Miten Toivonen kannustaisi muita nuoria, jotka haluavat vaikuttaa ympäristöasioihin?

”Kannattaa vedota eri poliittikkoihin suoraan tai vaikuttaa puolueen linjauksiin puolueen sisällä. Ei välttämättä tarvitse kauhean paljonkaan tehdä, voi esimerkiksi jakaa postauksia Instagramissa. Sillä tavoin tieto leviää ja ilmapiiri ympärillämme muuttuu. Ja tietysti aina kannattaa äänestää!” ■

Itämerennorppa (*Pusa hispida botnica*)

Itämerennorppa muistuttaa erehdyttävästi kuuluisaa serkkuaan saimaannorppaa. Se on tanakka ja lyhytkuonoinen, ja sen karvapeitteen väriyty voi vaihdella miltei mustasta vaaleanharmaaseen. Sen turkissa on kiehkurakuvioita, jotka ovat yksilöllisiä kuin ihmisen sormenjäljet.

Itämerennorppa oli vielä 1900-luvun alussa Itämeren runsain hylje. Kanta kuitenkin hupeni 200 000 yksilöstä arviolta 5 000 yksilöön metsästyksen ja ympäristömyrkyjen takia. Nykyisin norppia elää Itämeressä noin 20 000.

Valtaosa itämerennorpista elää Perämerellä, missä norppia myös metsästetään. Sen sijaan eteläiset norppakantamme

Saaristomerellä ja itäisellä Suomenlahdella ovat hyvin pieniä. Itämerennorppa luokitellaan Suomessa silmälläpidettäväksi eli lähes uhanalaiseksi.

Ilmastonmuutos ja talvien lämpeneminen ovat itämerennorpalle uhka, sillä norppa on lisääntymisessään täysin riippuvainen lumesta ja jäästä. Itämerennorppia uhkaavat lisäksi muun muassa lisääntyvä laivaliikenne, öljypäästöt ja hukkuminen kalanpyydyksiin. WWF suosittelee itämerennorppaa muun muassa torjumalla ilmastonmuutosta, vaikuttamalla itämerennorpan metsästyskiintiöön, tukemalla ja tekemällä tutkimusta sekä suojelemalla Itämerta.

FAKTA:

Itämerennorppa elää paljolti yksin avomerellä ja ulkosaaristossa.

Emo synnyttää poikasen keväntalvella ahtojääkasaamaan tai lumikinokseen.

Itämerennorpan aistit ovat sopeutuneet vedenalaiseen elämään.

Norppa esimerkiksi näkee paremmin pinnan alla kuin sen päällä.

Lue lisää:

wwf.fi/elainlajit/itamerenorppa

Jos metsään haluat
MENNÄ NYT

TEKSTI JA KUVAT PINJA SILVONEN

Retkeilyn kasvava suosio on tuonut kansallispuistoihin paljon uusia kulkijoita. Aamukahvilla-median Henriikka Reinman tietää, että retkietiketti kannattaa maastoon lähtiessä olla hallussa. ►

Helppoudessa ja ympäristöystävällisyydessä yksi retkeilykohde on usein ylitse muiden: lähiluonto.

Leveä hiekkatie on vielä muutamia viikkoja sitten palvellut porvoolaista hiihtokansaa. On huhtikuun loppu, ja silloin tällöin jalka uppoaa vielä auringon pehmentämään hankeen.

Suuri vaaleanruskea lintu lehahtaa tien reunasta ilmaan rikkoen ympäröivän metsän hiljaisuuden. Teeri- tai fasaaninaaras, arvelemme.

Pian saavumme pienelle kodikkaalle laavulle lammen rantaan. Vastarannan paljaat kalliot hehkuvat lämpöä auringon paisteessa.

Henriikka Reinman, Aamukahvilla-median perustaja, noukkii edellisiltä vierailta tulipaikalle jääneet folionpalaset reppunsa sivutaskuun ja alkaa valmistella tulia tottuneesti.

Luontoretkeilyn suosio lähti kasvuun 2010-luvun puolivälissä. Samoihin aikoihin harrastus alkoi kiinnostaa myös niitä Reinmanin ystäviä, jotka olivat aiemmin pitäneet koko puuhastelua hieman nolona. Yhtäkkiä retkiseuraa oli jonoksi asti. Viimeistään pandemia räjäytti etenkin kansallispuistojen kävijämäärät, kun etelän rantalomat vaihtuivat pakon edessä kotimaanmatkailuun.

Reinmanille kotimaan luontoretkeily on rakas harrastus jo vuosien takaa, ja lisäksi hän on opiskellut eräoppaaksi. Ympäristösyistä Reinman on vältellyt ulkomaanlentoja jo kolme ja puoli vuotta. Arjessaan hän pyr-

kii pitämään huolta siitä, että isossa kuvassa oma elämä olisi mahdollisimman ympäristöystävällistä. Esimerkiksi kakkoskotiinsa Äkäslompololle matkustaessaan hän suosii junaa, mutta antaa itselleen myös armoa.

”Vaikka joskus ajaisi autolla pohjoiseen tai lämmittäisi leipänsä foliossa, ovat ne parempi vaihtoehto kuin lennot Thaimaahan”, hän sanoo.

Etelä-Suomen kansallispuistoista Nuuskioon ja Sipoonkorpeen pääsee lähialueilta julkisella liikenteellä. Vaikeammin saavutettaviin kohteisiin matkustaessa voi suosia kimpapyöntejä. Esimerkiksi Facebookissa on ryhmiä, joissa voi etsiä kyytiä tai tarjota paikkaa omasta autostaan samaan suuntaan matkaaville. Yksi vaihtoehto on mennä junalla niin pitkälle kuin pääsee, ja vuokrata paikan päältä omaan käyttöön joko auto tai lyhyemmille etapeille pyörä.

Viime syksynä Reinman testasi Sallan ja Hossan alueilla kestävän vaeltajan kansallispuistoreittiä, joka on yhtä lyhyttä taksimatkaa lukuun ottamatta toteutettavissa pelkästään julkisella liikenteellä. Vastaavia kestävän luontomatkailun palveluita ja saavutettavuutta Reinman toivoo Suomeen lisää.

”Meillä on upeita, tutustumisen arvoisia paikallisia matkailukohteita, jotka kuitenkin jäävät helppojen ulkomaan pakettimatkojen varjoon. Etenkin pienen lapsen kans-

sa reissatessa juuri helppoutta ja valmiiksi suunniteltuja kokonaisuuksia kaipaa.”

Helppoudessa ja ympäristöystävällisyydessä yksi retkeilykohde on usein ylitse muiden: lähiluonto. Myös Reinman etsii retkipaikkoja paljon lähiluonnosta. Tällainen paikka on myös laavu, jonka tulipaikalla nuotiokahvimme alkavat pian porisemaan.

”Ei ole järkeä lentää kauas tutkimaan luontoa, jos kaikki lähellä oleva on vielä tutkimatta”, hän pohtii.

Kilpailu kansallispuistoista

Suomen 41 kansallispuistoa ovat merkittävässä asemassa paitsi arvokkaimpien luontokokonaisuuksien turvaamisessa, myös matkailun vetovoimatekijöinä. Pelkästään viime vuonna niissä vieraili yli neljä miljoonaa ihmistä. Suuret kävijämäärät asettavat omalta osaltaan paineita luonnon käytön kestävyydelle.

Kansallispuistoilla on kaksi tärkeää tehtävää: luonnonsuojelun tukikohtina sekä virkistys- ja opetuskohteina toimiminen. Kahden roolin välillä on ristiriitaisuuksia, mutta toisiaan poissulkevia ne eivät ole. Luonnossa retkeileminen ja oleminen vahvistavat ihmisten luontosuhdetta ja siten halua suojella sitä. Mitä tutummaksi metsät ja muu luonto tulevat, sitä tärkeämmiksi ne muodostuvat.

VINKKEJÄ YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLISEEN LUONTOMATKAILUUN

Piipahda lähiluontoon ja säästä aikaa, matkakustannuksia ja luontoa

Kansallispuistot eivät ole ainoa eivätkä lähin mahdollisuus nauttia luonnosta. Luonnon virkistyskäytön seurantatutkimuksen mukaan suomalaisilla on lähimetsään matkaa keskimäärin 700 metriä. Jokaisen kotikunnasta löytyy mielenkiintoisia lähiretkikohteita.

Pakkaa siis suosikkieväsi mukaan ja lähde avoimin mielin tutustumaan kotikuntasi luontokohteisiin. Pienellä vaivannäöllä ja ennakkosuunnittelulla voi löytää upeita salaisia retkikohteita. Mikä parasta: ruuhkaa ei taatusti ole.

Kokenut lähiretkelijä löytää mielenkiintoisia paikkoja kartoista, joita löytyy esimerkiksi retkikartta.fi-palvelusta. Kohteita on kootusti myös kuntien verkkosivuilla, turisti-infoissa ja matkailupalveluiden tarjoajilla. Erittäin kätevä palvelu on myös Retkipaikka-portaali, josta löytyy valtava määrä tarinoita mahtavista lähiretkelykohteista.

Seuraa merkittyjä reittejä ja polkuja

Jokainen Metsähallituksen luontoon tekemä reitti on suunniteltu siten, että se on sopuinnossa luonnon kanssa. Suojelualueista tiukimmin varjelluissa luonnonpuistoissa, kuten Kevolla ja Mallalla, liikkuminen on kaikista rajoitetuinta. Kansallispuistoissa liikkumista ei sen sijaan ole yleisesti rajoitettu pelkästään reiteille. Retkeilijän on kuitenkin syytä perehtyä etukäteen mahdollisiin rajoituksiin.

Kansallispuistoja huolletaan ahkerasti, ja viisi päivää viikossa luonnossa on aina joku, joka käy tarkistamassa vessojen täyttöasteen ja viemässä lisää polttopuuta. Merkittyjen reittien etuina tulevat siis huolletut tulipaikat sekä puuceet.

Laadukkaita varusteita saa edullisestikin

Retkeilyyn ei tarvitse olla välineurheilua, vaikka laadukkaat varusteet lisäävät harrastuksen mukavuutta ja turvallisuutta. Ne myös kestävät parhailaan vuosikymmeniä.

Omiin varusteisiin ei harrastusta aloittelevan kannata kuitenkaan satsata satoja euroja. Pääasia on, että vaatteissa on mukava ja helppo liikkua.

Tavaroiden vuokrauspalveluita löytyy jo mukavasti. Esimerkiksi Nuuksion Haltiasta ja useista retkeilyyn erikoistuneista liikkeistä saa vuokrattua kaiken tarpeellisen päiväretkelle tai pidemmälle vaelukselle.

Kun retkikärpänen lopullisesti puraisee ja omien varusteiden hankinta tulee kysymykseen, kannattaa varusteiden laatuun oman budjetin mukaan satsata. Kirpputoreilta kannattaa metsästää ainakin suurempia hankintoja, kuten telttaa ja rinkkaa. Tällä tavoin säästää niin luontoa kuin lompakkoakin.

Minkä tuot mukanas, vie mennessäsi

Jätteen määrää voi vähentää jo retkelle valmistautuessa pakkaamalla eväät valmiiksi omiin rasioihin, jolloin kotiin kannettavaksi jää vain keventyneet rasiat.

Palavat jätteet, kuten pahvin ja paperin, voi hyvin polttaa nuotiossa. Biojätteet voi laittaa puuceehen tai kompostoriin. Maatuvikaan jätteitä tai esimerkiksi kalastuksesta jääneitä perkeitä ei pidä jättää luontoon lojumaan. Tunturialueilla esimerkiksi kettu hyötyy matkailijoiden jätteistä ja tämä lisää naalin ahdinkoa.

Mukana on syytä pitää myös roskapussia, johon kerätät omat ja muilta mahdollisesti maastoon jääneet jätteet talteen. Useampi pieni pussi erilaisille roskille helpottaa lajittelua kotona tai kierrätyspisteellä.

Lue lisää vinkkejä kestävämpään luontoretkeilyyn ja mielenkiintoisiin kohteisiin osoitteessa retkipaikka.fi ja tutustu retkietikettiin osoitteessa luontoon.fi/retkietiketti.

Juttua varten on haastateltu myös Metsähallituksen erikoissuunnittelija Joel Heinoa.

Vihdin, Espoon ja Kirkkonummen alueilla sijaitsevan Nuuksion kansallispuiston perustaminen on hyvä esimerkki. Puiston perustamisen pelättiin rajoittavan alueen muuta toimintaa ja kansallispuiston perustamista vastustettiin, vaikka ydinalueet olivat olleet suojeltuina jo ennen sen perustamista. Kansallispuisto perustettiin vuonna 1994 ja pian Nuuksion poluista tuli Suomen tunnetuimpia.

Muilta kunnilta ei jäänyt Nuuksion suosio huomaamatta, vaan ne alkoivat jopa omatoimisesti ehdottaa kansallispuistoja alueilleen. Uusimmat puistot, Hossa ja Salla, on perustettu jo olemassa olleille suojelualueille tai valtion retkeilyalueille. WWF:n ohjelmajohtaja **Petteri Tolvasen** mukaan Sallassakin olisi kansallispuiston perustamisen yhteydessä ollut mahdollista laajentaa suojelualueita valtion mailla merkittävästi, mutta niin ei tehty, vaan jo olemassa olleen luonnonsuojelualueen status vain muutettiin kansallispuistoksi. Toki kansallispuistoa voidaan laajentaa myös perustamisen jälkeen, kuten muun muassa Nuuksiossa on jatkuvasti tehty.

Vaikka kansallispuiston perustaminen on vahvojen suojelumääräysten takia luonnon kannalta myönteinen asia, on WWF hieman huolissaan kansallispuistojen muuttumisesta yhä enemmän aluekehityksen ja luontomatkailevan vetonaulahankkeiksi. Silloin luonnon suojelutilanteen parantaminen voi jäädä toissijaiseen rooliin. Kunnat eivät himoitse kansallispuistoja suotta. Jokainen puistoon satsattu euro tuo alueille kymmenen euroa matkailutuloina.

Ympäristöministeriö on pitänyt tärkeänä, että jokainen uusi kansallispuisto toisi jotain uutta Suomen kansallispuistojen verkostoon. Olisikin tärkeää, että jokaisesta maakunnasta löytyisi riittävän suuri kansallispuisto, jossa yhdistyy sekä luonnon-

suojelu että luontoalueen käyttö virkistytymiseen.

Jokaisen oikeus ja vastuu

Laavun ympäristöä katsellessa huomaa kerätyt kupit palasia, rikkinaisen kuulakärkikynän sekä kienties ruokapakkauksista jäänyttä muovia ja paperia.

”Kerran olimme Nuuksiossa laittamassa illallista retkikeittimellä. Paikalle saapui pariskunta tiedustelemaan, voisivatko he liittyä seuraan tulistelemaan. Kerroimme, että totta kai, mutta tulia paikalle ei saa laittaa, sillä se ei ollut laillinen tulipaikka. Mies tuohtui silminnähden ja lopulta he häipyivät paikalta. Ehkä tekemään tulia muualle”, Reinman kertoo ja hörppää höyryvää kahvia kuksastaan.

Tulen tekeminen ei kuulu jokamiehen-oikeuksiin, vaikka näin saatetaan luulla. Lisäksi laittomiin tulipaikkoihin liittyy harmillisen usein puiden kaatamista, kelopuiden hakkaamista ja elävien oksien repimistä syytystarpeiksi. Luvattomien tulipaikkojen purkutalkoissa WWF:n vapaaehtoiset ovat löytäneet Nuuksion kansallispuistosta lähes 500 laitonta tulipaikkaa viimeisen kahden

vuoden aikana. Laillisillakin paikoilla metsäpalovaroitusta on tarkistettava Ilmatieteen laitoksen sivuilta ennen tulien tekemistä.

Reinmanille tulipaikkasäännöt ovat tuttuja, mutta hän tietää itsekin tehneensä virheitä ja pystyttäneensä esimerkiksi teltan joskus väärälle paikalle.

”Toivon, että niinä hetkinä joku olisi sanonut minulle, että noin ei ole ok tehdä.”

Kansallispuistoissa jos missä alueen käytön tulee olla luontoarvot huomioitava ja luontoa kunnioittavaa.

Alueiden luonnonsuojellinen luonne asettaa luonnollisesti myös rajoituksia niiden käytölle.

Retkeilyn ja erilaisten liikkumistapojen kuten nopeasti yleistyvän maastopyöräilyn näkyvänä lieveilmiönä polut kuluvat ja levenevät. Metsähallituksen mukaan se häiritsee lähes aina kuitenkin enemmän ihmisten visuaalista silmää kuin luontoa. Todellista haittaa on aiheutunut reittien ulkopuolisilla alueilla, joissa ihmisen liikkuminen on lisääntynyt huomattavasti.

Kuusamossa Oulangan kansallispuiston jyrkänteillä muuttohaukan pesinnän tiedetään keskeytyneen joinakin vuosina kävijöiden aiheuttaman häiriön vuoksi. Alueille on sittemmin jouduttu asettamaan liikkumisrajoituksia pesimäkaudeksi. Myös Nuuksiossa metson soidinpaikat ovat vaarassa häiriintyä lisääntyvien ihmismäärien takia.

Reinman on saanut elää lapsuutta, jossa hän on päässyt tutkimaan muurahaispesiä ja ryömimään sammalilla. Ehkä juuri siksi luonnossa oleminen on hänelle niin tuttua ja turvallista.

”Silti haluan oppia siitä koko ajan lisää. Ostin juuri esimerkiksi lintukirjan, jotta opin tuntemaan pihapiirissämme liikkuvat linnut. Toivon, että myös oma lapseni kasvaa kunnioittamaan ja vaalimaan luontoa.” ■

WWF kannattaa kansallispuistoa Evolle

Ympäristöministeriö sekä maa- ja metsätalousministeriö selvittävät parhaillaan Kanta-Hämeessä sijaitsevan Evon alueen kehittämistä. Valtio omistaa Evolla 8 500 hehtaaria metsää, josta tiedekansallispuiston perustamista selvittänyt työryhmä on esittänyt suojeltavaksi erilaisilla rajausvaihtoehdoilla noin 5 000 hehtaaria.

”Jos tällainen pinta-ala suojeltaisiin ja alueelle perustettaisiin kansallispuisto, Evolle mahtuisi sen lisäksi edelleen hyvin

myös muuta virkistyskäyttöä, metsästystä, tapahtumia sekä opetus- ja tutkimustoimintaa”, sanoo WWF:n johtava metsäasiantuntija **Mai Suominen**.

Etelä-Suomessa, jossa Evokin sijaitsee, metsien omistus jakautuu noin puolen miljoonan metsänomistajan kesken. Tämän vuoksi suojelun toteuttaminen on valtion mailla vaivattomampaa kuin yksityismailla. Suomisen mukaan Evo olisi yksi parhaista alueista suojella, sillä se on

pinta-alaltaan suhteellisen laaja ja sillä on säilynyt tärkeitä luontoarvoja.

”Evolla on jo suojeltu pieninä palasina erittäin arvokkaita metsiä. Näiden alueiden suojelun laajentaminen parantaisi merkittävästi metsälajiston tilaa.”

Kansallispuiston perustamista Evolle tukee myös se, että kansallispuistot tuovat tutkitusti tuloja aluetalouteen. Kansallispuisto on tunnettu ja arvostettu brändi, jota kannattaa hyödyntää.

JUTTUSARJA WWF
SUOMEN HISTORIASTA
JATKUU VUODEN 2022
JOKAISISSA WWF-LEHDESSÄ.

VUODEN ENSIMMÄISESSÄ NUMEROSSA KÄSITELIMME WWF SUOMEN PERUSTAMISTA, SEURAAVASSA NUMEROSSA PUOLESTAAN MM. TOIMINTAA 1990- JA 2000-LUVUILLA.

© SEPPO KERÄNEN

WWF:n merikotkityöryhmän vapaaehtoiset vievät uhanalaisille merikotkille ravintoa ulkosaaristoon 1970-luvulla.

Taloudellista toimintaa

LUONNON SUOJELEMISEKSI

TEKSTI TIMO JOUTSIVUO JA JOONAS FRITZE

Tehokas varainhankinta vauhditti WWF Suomen toimintaa 1970- ja -80-luvuilla. Onnistumiset luonnonsuojelussa eivät kuitenkaan sujelleet järjestöä kritiikiltä.

”Taloudellista toimintaa tämä on, turha sitä on kieltää. Tämä on rahasto.”

Näin muotoili WWF Suomen hallituksen ensimmäinen puheenjohtaja **Hannu Tarmio** säätiön perusperiaatteen, jonka mukaan tarkoitus oli kerätä mahdollisimman tehokkaasti varoja luonnonsuojelulle. WWF Suomen ensimmäinen pääsihteeri **Kalevi K. Malmström** totesi puolestaan WWF:n keräävän rahaa eläinten ja kasvien suojeluun sieltä, mistä muut järjestöt eivät oleet sitä juuri saaneet.

Tämä *sieltä* tarkoitti pitkään yrityksiltä, ja yritysvarainhankinta oli kahden ensimmäisen vuosikymmenen ajan WWF:n talouden kulmakivi. Monet yritykset tukivat säätiön toimintaa rahalahjoituksin, joiden määrä luettiin vuositasolla kymmenissä. Usein lahjoitusten taustalla vaikuttivat pääsihteerinä vuosina 1976–1992 toimineen **Mauri Rautkarin** henkilökohtaiset kontaktit yritysjohtajiin sekä hänen aktiiviset yhteydenottonsa yrityksiin. Rautkari onkin kuvannut itseään ”kokopäiväiseksi kerjäläiseksi”. ▶

WWF hankki saimaannorppien laskentaa varten Leiju-nimen saaneen ilmatyynyaluksen. Kuvassa Kaiku Marttinen.

Ensimmäisellä talkooleirillä vuonna 1977 tehtiin pitkospuuta perinteisillä menetelmillä. Kuvassa Pentti Becker viimeistelee lankkua piilukirveellä.

WWF Suomen perustaminen aiheutti kitkaa muiden luonnonsuojelujärjestöjen kanssa. Uuden toimijan pelättiin vievän tukirahoa muilta järjestöiltä. Toisin kuin muilla luonnonsuojelujärjestöillä, WWF:llä ei ollut

aluksi henkilöjäseniä. Tilanne muuttui vuonna 1977, kun WWF perusti Panda Clubin kannatus- ja tukijärjestökseen. Muissa luonnonsuojelujärjestöissä arvioitiin klubin vievän niiltä jäseniä, vaikka WWF:n mukaan

tarkoitus oli vain luoda WWF:n ystävien ja lahjoittajien epävirallinen ”seurapiirikerho”. Panda Clubin jäsenmäärä vaihteli vuosittain vakiintuen 1980-luvulla vajaan 3 000:n tuntumaan.

Kokonaisuudessaan WWF Suomen tulot kasvoivat hitaasti 1980-luvun puoliväliin asti. Tämän jälkeen tapahtunutta kasvusäästä siivittivät yksi suuri testamenttilahjoitus ja kaksi suurta yritysyhteistyöprojektia. WWF toteutti Esson kanssa ”Penni litrasta eläinten suojelulle” -kampanjan, joka tuotti usean miljoonan markan potin. Sittemmin WWF:n yritysyhteistyön periaatteet ovat tarkentuneet, eikä varoja otettaisi enää fossiilisiin polttoaineisiin perustuvasta liiketoiminnasta. Silja Line puolestaan lähti mukaan suojelemaan Itämeren hylkeitä, minkä tuloksena Suomen ja Ruotsin WWF-toimistoille kertyi jo ensimmäisenä yhteistyövuonna 1,5 miljoonaa markkaa.

Tulojen kasvuun vaikutti merkittävästi yhä myönteisempi suhtautuminen luonnonsuojeluun 1980-luvulla. Sademetsien hävitys, happosateet ja otsonikato olivat tuoneet ympäristöongelmat jokaisen tietoisuuteen. WWF:n vuosikertomuksessa vuodelta 1987 kuvataan asennemuutosta:

Viisitoista vuotta sitten luonnonsuojelu oli lähes kirosana, nyt investoidaan luontoon ja elämisen laatuun.

Varainhankinnalla vaikuttavuutta uhanalaisten lajien suojelemiseksi

WWF:n varainhankinta onnistui kokonaisuudessaan välillä niin hyvin, että valtion tukia ”jäädytettiin”, koska säätiö ei kamppailut ”rahoitusvaikeuksissa, kuten kaikki muut luonnonsuojelujärjestöt”. Vaikka WWF:n perustaminen oli aiheuttanut kitkaa muissa järjestöissä, menestys varain-

WWF ryhtyi toimeen Parikkalan Siikalahden suojelemiseksi vuonna 1972.

Ensimmäiset suuret alueet, joiden suojelun puolesta WWF Suomi teki töitä, olivat Siikalahti, Kesonsuo ja Liminganlahti. Parikkalan Siikalahden suojelemiseksi WWF ryhtyi toimiin vuonna 1972. Työ alueen suojelemiseksi vaati kuitenkin aikaa, sillä maanomistajat olisivat halunneet kuivattaa kasvi- ja eläin-kunnaltaan ainutlaatuisen, osin umpeenkasvaneen lahden pelloksi. Kun WWF sai ostettua lahden ympäristöstä kaksi tilaa, se pääsi vaikuttamaan aktiivisemmin lahden tulevaisuuteen sekä rakentamaan

alueelle lintutornin. Suojeluvastarinta oli alueella tiukkaa ja kuivaushankkeet päättyivät vasta Itä-Suomen vesioikeuden antamaan päätökseen. WWF pystyi sen jälkeen rakentamaan alueelle opastuskeskuksen. Myöhemmin vuonna 1982 Siikalahti otettiin valtion lintuvesien suojeleuhjelmaan, minkä tuloksena valtio lunasti alueen ja siitä tehtiin luonnonsuojelualue. Siikalahden suojeleuhanke oli pioneerikohde Suomessa ja se käynnisti muiden arvokkaiden lintuvesien suojeleu-
lun Suomessa.

Esso lahjoitti 1980-luvun lopulla "pennin litrasta" WWF:n työlle saariston luonnon suojelemiseksi. Kuvassa WWF:n markkinointipäällikkö Meri Mervola (myöhemmin Saarnilahti) tankkaamassa WWF:n autoa.

WWF aloitti merikotkien talviruokinnan talvella 1973. Hiljalleen kanta alkoi kasvaa.

keruussa mahdollisti jo 1970-luvulla muiden luonnonsuojelujärjestöjen rahallisen tukemisen. WWF tuki esimerkiksi säännöllisesti muiden järjestöjen luonnonsuojelulehtiä ja sai vastineeksi julkaista niissä omia artikkeleitaan.

Tehokas varainhankinta mahdollisti myös tärkeimmän: Työn luonnon suojelemiseksi. Se tarkoitti ensimmäisten vuosikymmenten ajan ennen kaikkea lajien ja niiden elinympäristöjen suojelua.

Yksi WWF:n ensimmäisistä suurista projekteista oli selvittää, mitkä lajit ylipäänsä olivat uhanalaisia Suomessa. Tuloksena oli vuonna 1974 julkaistu Suomen ensimmäinen uhanalaisten lajien luettelo, jonka mukaan uhanalaisia eläimiä oli 127 ja kasveja 62. Suomen lajiston uhanalaisuustutkimus oli merkittävä päänavaus, jonka vaikutuksesta Pohjoismaiden ministerineuvoston yhteyteen perustettiin jo listan julkistamisvuonna luonnonsuojelutyöryhmä.

WWF:n työ uhanalaisten lajien suojelemiseksi tapahtui ensimmäisten vuosikymmenten aikana erikseen nimetyissä lajityöryhmissä. Ensimmäinen työryhmä oli metsäpeuratyöryhmä, jonka tavoitteena oli metsäpeuran palauttaminen takaisin vanhoille asuinsijoilleen Suomenselälle. Vuoteen 1986 mennessä yhdeksän lajin, eli Itämeren hylkeiden, kiljuhanhen, liito-oravan, merikotkan, metsäpeuran, muuttohaukan, saimaanorpan, valkoselkätikan ja vesikon, suojelua varten oli perustettu lajityöryhmä. Vuonna 1989 lista kasvoi perhos-, kovakuoriais- ja kasviyöryhmillä.

Lajien suojeleminen perustui tutkimukseen, jonka pohjalta ryhdyttiin käytännön suojeletoimiin. WWF:n tukema tai

toteuttama tutkimus sisälsi lajista riippuen kannan ja alueiden inventointia, lisääntymis-, ravinto-, perinnöllisyys- ja elinpiiritutkimusta, myrkkymäärityksiä ja alueiden käytön selvittämistä.

Lajien suojelun pääkeino oli työ lajin tai sen elinalueiden rauhoittamiseksi. Lisäksi ensimmäisinä vuosikymmeninä WWF rakensi keinopesiä, tarhasi eläimiä ja siirsi niitä uusille elinalueille ja toteutti valvontaa. WWF pyrki myös vaikuttamaan asenteisiin ja lainsäädäntöön.

Talviruokinta oli myös WWF:n yleisesti käyttämä keino. Koska petolintujen ja Itämeren hylkeiden yhteiseksi ongelmaksi tiedettiin jo 1960-luvulla ympäristömyrkyt, lajityöryhmien vapaaehtoiset raahasivat tonneittain myrkytöntä lihaa esimerkiksi merikotkien asuinpaikoille. Vanhoissa metsissä viihtyvälle valkoselkätikoille puolestaan vietiin sianrasvaa parhaimmillaan noin 200 kiloa vuodessa.

Tänäkin päivänä WWF tekee töitä uhanalaisten lajien suojelemiseksi – ja osin keinot ovat samoja kuin 50 vuotta sitten.

”WWF:n tavoite lajien suojelemisessa on aina ollut itsensä tarpeettomaksi tekeminen. Parhaassa tapauksessa laji palautuu elinvoimaiseksi eikä ole enää uhanalainen. Tässä suhteessa olemme onnistuneet esimerkiksi merikotkan suhteen. Myös monen muun lajin kanta on vahvistunut WWF:n toiminnan ansiosta. Tällaisia lajeja ovat muun muassa metsäpeura, saimaanorppa ja muuttohaukka. Työtä kuitenkin riittää edelleen niin näiden kuin muidenkin lajien suojelemiseksi, se on selvä”, WWF:n suojelejohtaja Jari Luukkonen sanoo. ■

”Kansallispuiston talkoissa opetusta luonnonsuojelusta”, otsikoi Helsingin Sanomat artikkelinsa WWF:n ensimmäisestä talkooleiristä kesäkuussa 1977. Leiri oli ensimmäinen kansallispuiston kunnostamiseksi järjestetty vapaaehtoisten työleiri Suomessa. Leirillä työskenteli 20–30 henkilöä ja sitä johti WWF:n projektipäällikkö Pekka Borg, joka oli tutustunut vastaavaan toimintaan Kanadassa kansallispuistokoulutuksessa. Kaikki leiriläiset olivat vapaaehtoisia. He toimivat ruokapalkalla, jota täydennettiin nokkos- ja voikukkarisotolla ja voikukkasalaatilla.

Leirillä oli useita tavoitteita. Ensinnäkin WWF halusi kohentaa aluetta retkeilijöiden käyttöön ja kouluttaa nuoria luonnonsuojeluun. Borgin mukaan leiri oli WWF:n päänavaus opetus- ja valistustoiminnan suunnitteluun. Kolmas toive oli saada luonnonsuojelulle ja WWF:lle julkisuutta. Alusta lähtien tarkoitus oli myös laajentaa talkootoimintaa eri puolille Suomea ja toteuttaa hankkeita yhteistyössä muiden järjestöjen kanssa.

Vuoden 1977 leiri sai seuraajia heti seuraavana vuonna, minkä jälkeen leirejä on pidetty vuosittain koronavuotta 2020 lukuun ottamatta. Kaiken kaikkiaan WWF on vuoteen 2021 mennessä järjestänyt 232 pidempää 4–8 vuorokautta kestänyttä talkooleiriä. Lisäksi lyhyempiä kahden- kolmen päivän leirejä on ollut 115. Leirien tavoitteena on ollut hoitaa ja ennallistaa vanhan maatalouden aikana syntyneitä perinneympäristöjä. Niiden rinnalle ovat nousseet virtavesitalkoot ja vieraslajien torjunta. Myös roskien kerääminen luonnosta on kuulunut talkooleiriin ohjelmaan.

”Puut pitävät huolta meistä, joten meidän on pidettävä huolta niistä.”

APINANLEIPÄPUU. © JUSTIN JIN / WWF FRANCE

Uhanalaiset

JÄTTILÄISET

TEKSTI SILJA ANNILA

Metsien tukipilarit ovat ahdingossa. Jopa kolmasosa maailman puulajeista uhkaa sukupuutto.

Jotta huolestuttava kehitys saadaan pysäyttämään, on nähtävä metsän lisäksi myös puut.

FIKUS © LUIS BARRETO / WWF UK

Sademetsissä puut kurkotavat korkeuksiin. Valonjano ja rikas maaperä kasvattavat puista valtavia jättiläisiä, joiden lehvästössä ja rungoilla elää kokonaisia ekosysteemejä – kasveja, sieniä, hyönteisiä, lintuja, nisäkkäitä. Sademetsistä on löydetty jopa yli 1000 vuotta vanhoja puita, ja maailman vanhin puu on lähes 5000-vuotias. Yhä useampi puu kuitenkin kaatuu paljon nuorempana. Niitä kaadetaan karjalaitumien ja

maanviljelysten tieltä ja laittomissa puunhakuissa.

Maapallolla arvioidaan kasvavan 60 000–73 000 puulajia, joista jopa 9000 odottaa vielä löytymistään. Tutkijat arvioivat, että puiden kirjosta lähes kolmasosa uhkaa häviäminen. Tällä hetkellä tunnetaan 142 sukupuuttoon jo kuollutta puulajia.

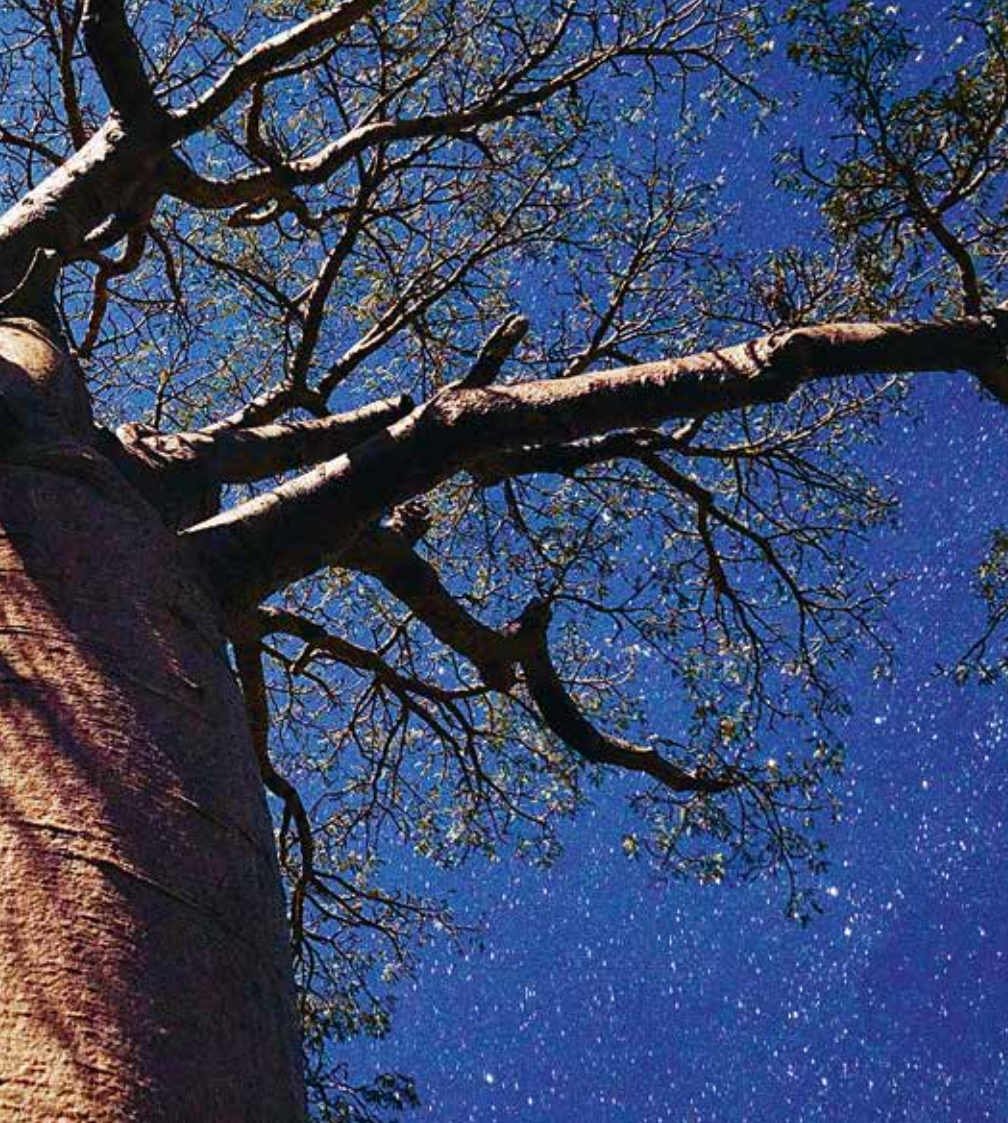
Uhanalaisia puita elää eniten sademetsissä, mutta lajeja on hädässä ympäri maailmaa. Suomessakin kasvaa viisi uhanalaista puulajia: kynäjalava, vuorijalava, ruotsinpihlaja, metsäomenapuu ja saarni. Moni uhanalainen laji on nimenä tuttu huonekalukaupoilta tai keittiöstä. Sademetsien uhanalaisiin jättiläisiin lukeutuvat

esimerkiksi eebenpuu, mahonki, tietyt tammilajit ja ruusupuu. Myös osa kanelipuista ja magnolioista on luokiteltu uhanalaisiksi.

”Suurin syy puiden heikkoon tilanteeseen on ihminen. Puita uhkaavat erityisesti metsien raivaaminen ruuantuotantoon sekä tuholaitosten ja tautien leviäminen. Myös ilmastomuutos ajaa puita ahtaalle”, sanoo WWF:n metsä- ja kehitysyhteistyöasiantuntija **Maija Kaukonen**.

Viisaat jätit auttavat muita

Puut eivät voi juosta moottorisahaa karakuun, mutta ne osaavat kommunikoida. Ne lähettävät toisilleen viestejä, joita ihminen ei voi havaita. Puut erittävät hormoneja ja

Esimerkkejä WWF:n työstä puiden hyväksi

- Itä-Afrikka: Loimme tulliviranomaisille oppaan suojeltujen puulajien tunnistamiseksi, tuemme valtioita laitonta puukauppaa suitsivan Sansibarin-sopimuksen toimeenpanossa, edistämme kestävää vaniljantuotantoa Madagaskarin metsissä.
- Kaakkois-Aasia: Suojelemme orankien kotimetsiä Borneolla, tuemme vastuullista kahvintuotantoa Vietnamin ja Laosissa, ylläpidämme paikallisten kanssa eläimille tärkeitä metsäkäytäviä Nepalissa.
- Etelä-Amerikka: Torjumme Amazonin metsäpaloja, suojelemme metsäisiä jokisuistoalueita Boliviassa, vetoamme maataloustoimijoihin metsäkadosta vapaan tuotannon puolesta.
- Suomi: Vaadimme päättäjiä tukemaan kattavaa EU:n metsäkatolakia, edistämme jatkuvan kasvatuksen menetelmää Suomen metsissä, kannustamme kasvupainotteiseen ruokavalioon vähentääksemme painetta metsien raivaamiseen.

hätäkemikaaleja, jotka voivat ilmetä muille puille tuttuina hajuina tai kulkeutua puulta toiselle juuristossa.

Metsien jätit ovat korvaamattomia myös muille lajeille. Esimerkiksi Borneon saarella Indonesiassa palmuöljyplantaasit ovat syrjäyttäneet *Dipterocarpus*-suvun puulajeja, mikä on johtanut orankien vähentymiseen. Maapallolla tunnetaan myös muita eläin- ja kasvilajeja, jotka ovat sopeutuneet kasvamaan vain tietyn puun rungolla tai käyttämään ravintonaan tietyn puun lehtiä tai hedelmiä.

”Puiden merkitys luonnon monimuotoisuudelle on elintärkeä. Luonnossa jokaisella lajilla on paikkansa, ja yhdenkin lajin katoaminen voi vaikuttaa merkittävästi muiden selviytymiseen”, Kaukonen sanoo.

Myös ihmisille puut ovat kallisarvoisia. Uhanalaisten puiden joukossa

on monia ravintoa tarjoavia puita, kuten parahkinäpuu, hedelmiä tuottava apinanleipäpuu sekä useampi villi omenapuu.

”Saamme koko ajan lisää tutkimustietoa metsien ja puiden terveysvaikutuksista. Ne suojaavat

ORANKI © MAXIME ALIAGA / WWF

kansantaudeilta ja vähentävät riskiä sairastua esimerkiksi hengitystietulehduksiin. Lisäksi metsät suojaavat meitä säiden ääri-ilmiöiltä ja luonnonkatastrofeilta. Kuivuuden keskellä puiden keräämä vesi tai niiden tarjoama ravinto voi olla pelastus ihmisille etenkin köyhissä yhteisöissä”, Kaukonen kertoo.

Myös puiden lääketieteelliset hyödyt ovat kiistattomia. Historian saatossa esimerkiksi mahlaa ja pihkaa on käytetty vitamiinien lähteenä ja antibakteerisina salvoina. Seluloosaa hyödynnetään nykylääketieteessä muun muassa lääketablettien sideaineina ja verenvuotoa tyrehtyttävissä siteissä.

Laittomuuksista puiden puolelle

Puiden turvaamiseksi on olemassa monia keinoja. Uhanalaisten puulajien kauppa on kielletty kansainvälisen CITES-sopimuksen alla. Silti uhanalaista puuta liikkuu markkinoilla monessa muodossa: on tukkipuuta, vaneria ja pidemmälle jalostettuja tuotteita tuoksuvista öljyistä matkamuistoihin.

”Laiton puukauppa on valittavan yleistä maissa, joissa luonnonvarojen hallinto on heikkoa ja korruptio yleistä. Avain laittomuuksien lopettamiseen on

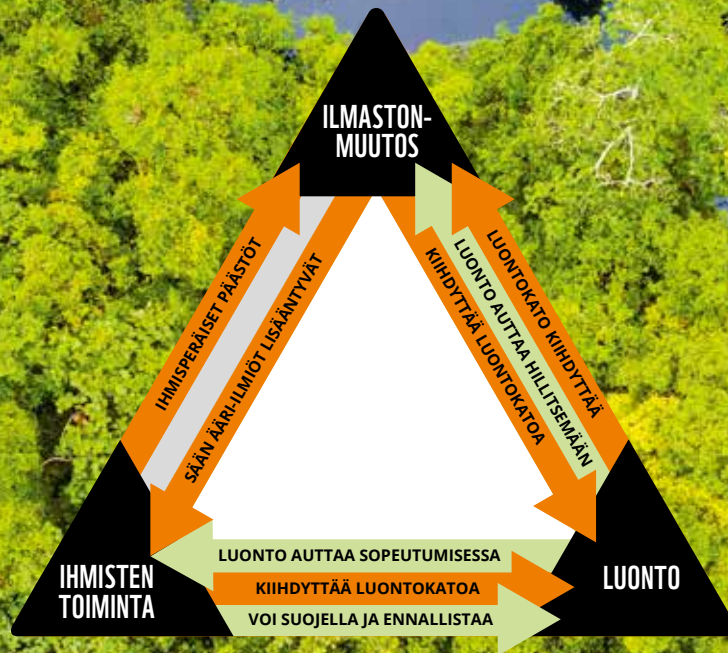
laillisen ja kestävän puuntuotannon edistäminen ja metsien hallinnon parantaminen niin viranomaiskuin paikallistasolla”, Kaukonen sanoo.

EU:ssa laitton puun tuontia pyritään ehkäisemään FLEGT-järjestelmällä, jonka tavoitteena on tukea puuntuottajamaita laittomien hakkuiden ja puukaupan kitkemisessä. EU:ssa on myös valmisteilla laki, joka estäisi metsäkatoa aiheuttaneiden tuotteiden tuonnin EU:n markkinoille. Kaukonen mukaan julkinen sääntely ja tiukka lainsäädäntö ovat tärkeitä elementtejä. Niiden lisäksi tarvitaan yhä enemmän tukeaa paikallisyhteisöille ja viranomaisille metsien suojeluun, ennallistamiseen sekä laittomien hakkuiden ja puukaupan taklaamiseen.

”Metsien ja puiden arvo ihmisille, laji- en monimuotoisuudelle ja ilmastolle tulisi ymmärtää paljon nykyistä paremmin. Puut pitävät huolta meistä, joten meidän on pidettävä huolta niistä.” ■

MANGROVE. © JASPER DOES / WWF

Luonto liittolaisena

ILMASTONMUUTOKSEN HILLINNÄSSÄ

TEKSTI VILMA VUORIO • GRAFIIKKA KATI KINNUNEN • KUVA THOMAS NICOLON

Hallitustenvälisen ilmastopaneeli IPCC:n raportit kertovat, että ilmastokriisi etenee arvoitua nopeammin ja vaikutukset ovat jo nyt luultua rajumpia. Luontopohjaiset ratkaisut ovat tärkeä osa ilmastokriisin ratkaisua.

Kevään 2022 aikana on ilmestynyt kaksi uutta hallitustenvälisen ilmastopaneeli IPCC:n raporttia. Niitä ovat seuranneet lohduttomat otsikot nopeasti etenevästä ilmastomuutoksesta ja ihmiskunnan riittämättömistä toimista.

Keinoja ilmastokriisin hillitsemiseksi kuitenkin on edelleen, ja ne ovat IPCC:n raporteissakin esillä. Päästöjen nopean ja merkittävän leikkaamisen ohella ratkaisuksi esitetään luontopohjaisia ratkaisuja.

Mutta mitä luontopohjaiset ratkaisut sitten ovat ja missä niitä on? Luontopohjaisia ratkaisuja on käytössä jo esimerkiksi Suomessa. Hyvä esimerkki niistä ovat kaupunkikosteikot, jotka vähentävät tai poistavat tulvien aiheuttamia haittoja kaupunkien infrastruktuurille. Kosteikko voi toimia myös viheralueena ja se on hyvä alusta monipuoliselle kasvilajistolle, mikä taas tarjoaa elinympäristön ja ravintoa monille lajeille,

kuten linnuille, kaloille ja hyönteisille.

”Luontopohjaisilla ratkaisuilla vastataan ilmastomuutoksen hillinnän ohella myös muihin haasteisiin, kuten katastrofiriskeihin tai luontokatoon”, toteaa WWF:n ilmasto-vastaava **Bernt Nordman**.

Joissakin kehittyvissä maissa, esimerkiksi Ugandassa, luontopohjainen ratkaisu voi olla esimerkiksi luonnonmetsien suojelu ja ennallistaminen vesistöjen yläjuoksulla. Katava metsäpeite yläjuoksulla muun muassa pidättää maa-ainesta rinteillä ja näin vähentää maa-aineksen huuhtoutumista alajuoksun vesistöihin, mikä parantaa veden laatua, mutta myös vähentää maanvyöryjen riskiä. Metsä ja maa sitovat itseensä hiilidioksidia, ja näin luonnonmetsien ennallistaminen auttaa myös hillitsemään ilmastomuutosta.

”Oikein suunnitelluista ja toteutetuista toimenpiteistä hyötyvät myös paikalliset asukkaat”, muistuttaa WWF:n kehitysytseis-

työasiantuntija **Henna Tanskanen**.

Nordmanin mukaan luonto on ihmisen tärkein liittolainen ilmastokriisissä. Se, voiko luonto hyvin vai huonosti, heijastuu suoraan myös ilmastomuutokseen.

”Hyvinvoivat ekosysteemit, kuten maailman valtameret, sitovat hiiltä ilmakehästä, kun taas luonnon köyhtyminen, kuten metsäkatot, kiihdyttää ilmastomuutosta”, hän havainnollistaa.

IPCC:n raportit osoittavat meidän olevan tällä hetkellä tilanteessa, jossa ihmisen toiminta lisää luontokatoa, mikä taas puolestaan vauhdittaa ilmastomuutosta.

”Ilmastomuutoksen vaikutukset näkyvät jo ympäri maailmaa. Jos toimimme nopeasti ja yhdessä luonnon kanssa, voimme rajoittaa sään ääri-ilmiöiden esiintymistiheyttä ja auttaa niin ihmisiä kuin ekosysteemejä sopeutumaan. Ilman luontoa se ei kuitenkaan ole mahdollista”, sanoo Nordman. ■

Roskaretket auttoivat YMPÄRISTÖAHDISTUKSEEN

TEKSTI VILMA VUORIO • KUVA RONI REKOMAA

*”Roskapäivä-Eino” kannustaa Instagramissa lähtemään roskaretkille.
Konkreettinen tekeminen ja yhteisöllisyys
tuovat toivoa synkkien ympäristöuutisten keskellä.*

Roskapäivä-Eino, oikealta nimeltään **Teemu Oinio**, on kolmen lapsen isä, hammas-tekniikko ja vapaa-ajallaan ”roskatutkija”. Vuonna 2018 Eino oli Sulo-koiransa kanssa lenkillä Helsingin Keskuspuistossa, kun hän kiinnitti huomiota roskan määrään luonnossa. Seuraavana päivänä hän teki ensimmäisen roskaretkensä ja kertoi siitä Facebookissa. Sitten hän perusti Instagramiin Roskapäivä-tilin.

”Nyt olen sitten neljä vuotta postailut roskien kuvia”, Eino naurahtaa.

”Tämä alkoi läppänä, mutta nyt teen Instagramissa pitkiä ja informatiivisia postauksia sekä järjestän seuraajille erilaisia haasteita.” Einolle on kertynyt vuosien varrella run-

saasti tietoa roskista. Hän luettelee ulko- muistista esimerkiksi maskien ja tupakan- tumppeiden ainesosia, kuinka kauan milläkin kestää hajota luontoon ja miten ihmisen ke- hon läpi kulkee pankkikortin verran mikro- muovia viikossa. Tieto ei kuitenkaan lisää tuskaa, vaan purkautuu toiminnaksi.

”Minulla on kyllä ollut ilmastoahdistusta. Enää ei ahdistaa. Olen huomannut, kuinka paljon yksikin ihminen voi saada aikaan. Kun haastoin seuraajani mukaan maski- maaliskuuhun, keräsimme kuukauden ai- kana 7 400 maskia.”

Roskapäivä-tilillä Eino esittelee kerä- miään roskia lupsakoiden tekstien saattele- mana. Hän haluaa kannustaa ihmisiä teke-

mään pieniä tekoja ja lisätä tietoa, mutta ei syyllistä tai ahdistaa ketään.

”Moni varmaan ajattelee, että Eino kyyk- kii päivät pitkät puskassa poimimassa ros- kia. Mutta olen kolmen lapsen työssäkäyvä isä, joten aikaa on sen verran, että ehdin muutamalle roskaretkelle viikossa.”

Yksilöiden aktiivisuuden lisäksi Eino toi- voo myös yhteiskunnallisia muutoksia, jotka ohjaisivat myönteistä muutosta luontoon päätyvien roskien vähentämiseksi ja mikro- muoviongelman taltuttamiseksi.

Itse hän miettii myös uusia tapoja, joilla jatkaa vaikuttamistyötään.

”Olen kiinnostunut roskataiteesta, jolla herätellä ihmisiä aiheeseen.” ■

Roskapäivä-Einon eli Teemu Oinion @roskapaiva-tilillä on Instagramissa yli 8500 seuraajaa. Tilillään Eino on muun muassa kannustanut ihmisiä keräämään tupakantumppeja pois luonnosta #tumppitalkoot-haasteesta. Kerättyjä tumppeja on kertynyt jo toistasataatuhatta.

TÄLLÄ PALSTALLA
ASiantuntijamme
Yrittävät vastata
vaikeisiin kysymyksiin
ymmärrettävästi.

Sota on uhka

IHMISILLE JA LUONNOLLE

TEKSTI JOONAS FRITZE

Mitä vaikutuksia Ukrainan sodalla on ympäristölle?

”Sodankäynnissä luontoa tuhoutuu panssarivaunujen alle, ympäristöön pääsee saasteita sekä myrkyjä ja tulipalot voivat tuhota metsää. Luontoon voi jäädä tuhoutunutta sotakalustoa ja jopa ydinjätettä. Inhimillisen kärsimyksen lisäksi luontoon kohdistuneilla sotatoimilla on kauaskantoisia vaikutuksia.”

Millaisia vaikutuksia sodalla on poliittisiin prosesseihin?

”Sota vaikuttaa ilmastonmuutoksen hillitsemiseksi ja luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi tehtävään politiikkaan niin kotimaassa, EU-tasolla kuin globaalisti. Esimerkiksi EU:n valmisteleman luonnon ennallistamislaainsäädännön julkistus on siirtynyt tulevaisuuteen, ja moni valtio yrittää nyt heikentää tärkeän lakipaketin tavoitteita. Päättäjien on nyt kyettävä tekemään kestäviä ratkaisuja, jotka luovat perustan luonnon elinvoimaisuudelle ja siten myös luonnonvarojen kestäväälle käytölle.”

Miten sota näkyy Suomen energiapolitiikassa?

”Nykyisen hallituksen tavoite on ollut puolittaa turpeen energiakäyttö vuoteen 2030 mennessä. Ukrainan sota on kuitenkin kääntämässä Suomen energiapolitiikan suuntaa turpeen osalta. Turpeen energiakäytöllä on mittavia haitallisia vaikutuksia ilmastoon ja luontoon: se aiheuttaa valtavasti ilmastopäästöjä, kuormittaa vesistöjä ja uhkaa uhanalaisia suoluontotyyppejä. Turve ei ole uusiutuva energianlähde, vaikka niin joskus väitetäänkin. On selvää, että nykyisessä tilanteessa Suomen energiahuollosta on pidettävä huolta. Iso kuva ei kuitenkaan saisi tässä tilanteessa hämärtyä: päättäjien on huolehdittava, että turpeen energiakäytöstä luovutaan alkuperäisen suunnitelman mukaisessa aikataulussa.”

Millaisia vaikutuksia sodalla on Suomen metsiin?

”Hakkuut kasvavat hyvin todennäköisesti Suomen metsissä, kun metsäyhtiöt hakevat nyt korvaavaa puuta tyrehtyneen Venäjän-tuonnin tilalle. Isoin paine on korvata tuonti-puuhake kotimaisella hakkeella puun energiakäytössä.

Suomen metsissä elävistä lajeista peräti 833 on uhanalaisia. Määrä on kasvanut viime vuosikymmeninä ja kasvaa edelleen, jos hakkuut jatkuvat samaan tapaan – saati lisääntyvät. Tässä tilanteessa olisi tärkeää huolehtia valtion omien luonnon-tilaltaan arvokkaimpien metsäalueiden suojelusta, jotta niiden monimuotoisuus saadaan turvattua. Lisäämällä metsien suoje-
lua tuetaan myös metsätalouden jatkamisen edellytyksiä.”

Otetaanko nyt askeleita vihreän siirtymän suuntaan?

”Energiahuollon varmistaminen ja ilmastokriisin ratkaiseminen ovat kaksi ongelmaa, joilla on sama ratkaisu: kestävä uusiutuva energia. Uusiutuville energialähteillä, kuten tuuli- ja aurinkovoimalla, tuotetun sähkön edistäminen on paras tapa varmistaa pitkän aikavälin energiahuolto ja samalla vähentää kasvihuonekaasupäästöjä. Meillä Suomessa olisi hyvät edellytykset hyödyntää uusiutuvia energianlähteitä sähkön ja lämmön tuottamiseen. Kaikki investoinnit tulisi suunnata nyt näihin teknologioihin. Nyt on myös aika ottaa käyttöön vanhat hyvät keinot, kuten energian säästäminen ja energiatehokkuuden lisääminen.” ■

© AKI-PEKKA SINIKOSKI / WWF

”ENERGIAHUOLLON VARMISTAMISEEN JA ILMASTOKRIISIN RATKAISEMISEEN ON SAMA LÄÄKE: KESTÄVÄ UUSIUTUVA OENERGIA”, SANOO WWF:N SUOJELUJOHTAJA JARI LUUKKONEN.

TÄLLÄ PALSTALLA
PÄÄSEVÄT ÄÄNEEN
IHMISET, JOTKA
SUOJELEVAT LUONTOA
KENTÄLLÄ.

Kädet öljyssä

ITÄMEREN PUOLESTA

TEKSTI JA KUVA PINJA SILVONEN

Helsinkiläinen Anu Hedman osallistui toukokuussa WWF:n öljyntorjunta-harjoitukseen Porvoon saaristossa. Kun Hedmanilta kysyttiin lapsena, mikä hänestä tulee isona, vastaus oli selvä: eläintensuojelija.

”Tämä on ensimmäinen kertani WWF:n järjestämässä öljyntorjuntaharjoituksessa. Luonto ja Itämeri ovat minulle kaikki kaikessa ja ajatus siitä, että voin tehdä niiden suojelemiseksi edes vähän, tuntuu tärkeältä.

Muistan, kun ala-asteikäisenä keräilin WWF:n kortteja **Hannu Hautalan** ottamista kuvista ja rustailin kavereiden ystäväkirjoihin vastauksia tukan ja silmien värin lisäksi siitä, mikä minusta tulee isona. Vastaus viimeisimpään kysymykseen pysyi vuosikausia samana: eläintensuojelija. Opinnot ja urapolku johdattivat kuitenkin aivan toiseen suuntaan ja kesti vuosikymmeniä, että tuo lapsuuden haave toteutui.

Kun puolitoista kuukautta sitten näin ensimmäistä kertaa ilmoituksen WWF:n öljyntorjunnan verkkokurssista, oli päätös lähteä mukaan helppo ja luonnollinen. Verkkokurssin aikana aukesi ilmoittautuminen myös näihin käytännön harjoituksiin ja olin onnekas, kun pääsin heti mukaan. Tuntuu, että öljyntorjuntajoukoissa voin kantaa oman korteni kehoon tärkeän asian puolesta.

Luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja eläimet ovat olleet tärkein asia elämässäni niin kauan kuin muistan. Jos todellinen öljyonnettomuus tapahtuisi,

olisi varmasti äärimmäisen rankkaa nähdä luonnon ja eläinten kärsimys aivan läheltä. Kuitenkin jos pystyisin mukanaolollani pelastamaan edes yhden öljyisen linnun, olisi se oman surun ja tuskan arvoista.

Öljyntorjuntaharjoitus oli todella mielenkiintoinen ja verkkokurssilta saatu pohja tekemiseen oli vielä tuoreena mielessäni. Harjoituksessa saarella oivalsin, miten pieniltä tuntuvilla asioilla on suuri merkitys. Hyvä esimerkki on se, miten vaikeaa on olla koskematta myrkyllisen öljyn tahrimita haalareilla ja hanskoilla mihinkään. Edes vettä ei pysty ilman apua hörppäämään, koska vesipulloon ei voi suojavarustuksessa koskea tahrimita. Haalareita pois ottaessa olisimme kaikki olleet tositilanteessa yltä päältä öljyssä ja koko ranta olisi todennäköisesti pitänyt siivota uudelleen. Mutta juuri siksihän tätä harjoitellaan.

Onkin ollut silmiä avaavaa nähdä, miten koko systeemi tositilanteessa toimii. Toivon tietenkin, ettei oppimiani taitoja tarvitse tositilanteessa koskaan käyttää. Oli lisäksi mahtavaa viettää ennestään tuntemattomien ihmisten kanssa kevätpäivä meren äärellä tietäen, että kaikilla on sama kiinnostus ja halu tehdä hyvää upean luontomme puolesta.” ■

Tuoreita

ONNISTUMISIA

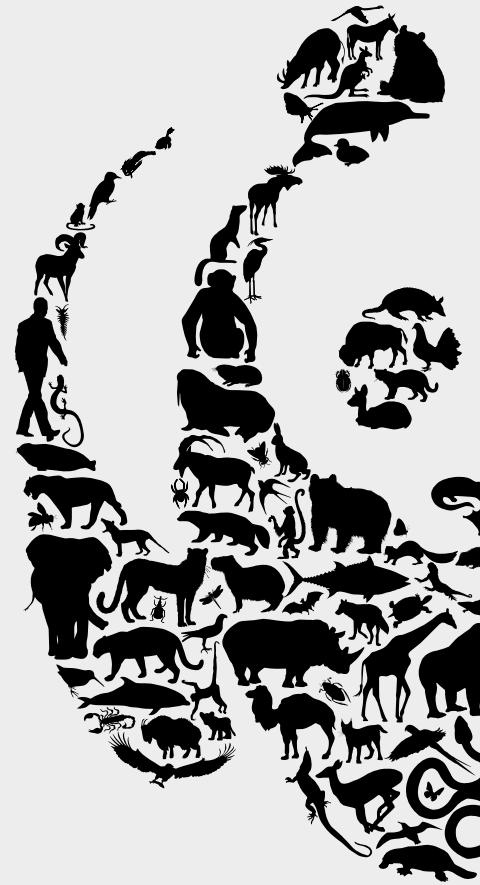
Kiitos tuestasi! Nämä ajankohtaiset onnistumiset eivät olisi mahdollisia ilman tukijoitamme ja pitkäjänteistä luonnonsuojelutyötämme. Löydät lisää onnistumistarinoita osoitteesta wwf.fi/suojelusaavutukset.

Mekongin alueelta poistettu merkittävä

Tuemme Kaakkois-Aasiassa sijaitsevalla Mekongin alueella laittomien ansojen poistamista uhanalaisten lajien suojelemiseksi. Saimme keväällä raportin loppuvuoden 2021 saavutuksista alueella. Tukemamme partiot poistivat tai tekivät vaarattomiksi 4 073 ansaa Laosin ja Vietnamin yhdistävällä Annamiittien alueella. Itäisellä tasangolla Kambodžassa ja Vietnamin 6 511 ansaa poistettiin tai tehtiin vaarattomaksi. Partiot myös pelastivat ansoista sekä takavarikoivat salametsästäjiltä laittomasti pyydyttyjä eläimiä ja päästivät ne vapauteen.

© SHUTTERSTOCK / MOHAMED ABDULRAHEEW / WWF

YK aloittaa neuvottelut maailmanlaajuisesta muovirokosopimuksesta

YK:n ympäristökouksessa harpattiin historiallinen edistysaskel, kun jäsenvaltiot päättivät yksimielisesti aloittaa neuvottelut oikeudellisesti sitovasta muovirokosopimuksesta. Tavoitteena on luoda kansainväliset säännöt ja veloitteet muovin koko elinkaarelle tuotannosta kulutukseen ja jätehuoltoon. Yli 2,2 miljoonaa ihmistä ympäri maailmaa allekirjoitti vetoomuksemme

sopimuksen puolesta. Lisäksi yli 120 kansainvälistä yritystä ja yli 1 000 kansalaisjärjestöä on tukenut sopimusta. Pidämme päätöstä yhtenä maailman kunnianhimoisimmista ympäristötoimista sitten vuoden 1989 Montrealin pöytäkirjan, joka johti otsonikerrosta heikentävien aineiden kieltoon. Sopimuksen on määrä valmistua vuoden 2024 loppuun mennessä.

sti ansoja

© WWF-VIETNAM / DENESTILEY

Earth Houriin osallistui 1,5 miljoonaa suomalaista

Suomessa ja maailmalla näytettiin yhteinen valomerkki maapallon puolesta lauantaina 26. maaliskuuta. Tuoreen kyselytutkimuksen mukaan noin 1,5 miljoonaa suomalaista osallistui järjestämäämme Earth Houriin. Nettisivuillamme, kouluissa sekä sosiaalisessa mediassa tehtiin myös tuhansia lupauksia maapallolle. ”Earth Hour tarjosi monelle tärkeän tilaisuuden yhteisöllisyyteen, yhdessä olemiseen ja parempaan tulevaisuuteen vaikuttamiseen. Nyt pallo on heitetty päättäjille, joiden vastuulla on kuulla viestimme ja toimia ilmaston ja luonnon hyväksi”, pääsihteerimme Liisa Rohweder sanoo.

© LIISA TAKALA / WWF

Rakennutimme Inkooseen kaksi kosteikkoa

Alkuvuodesta otettiin jälleen edistysaskelia vesistöjen rehevöitymisen ehkäisemiseksi, kun rakennutimme Inkooseen kaksi kosteikkoa yhdessä paikallisten maanomistajien kanssa. Kosteikot pidättävät pelloilta ja metsistä valuvaa vettä ja ravinteita pesusienien lailla ja vähentävät siten Itämeren ravinnekuormitusta ja rehevöitymistä. Lisäksi kosteikot tarjoavat elinympäristöjä esimerkiksi vesi- ja kahlaajalinnuille, jotka voivat pesiä, kasvattaa poikasiaan, hankkia ravintoa ja levähtää kosteikoilla.

© IIRIS KOKKONEN / WWF

Joukko kansainvälisiä järjestöjä palkitsi Nepalin tiikerinsuojelusta

Nepal nappasi kaksi arvostettua tiikerinsuojelun palkintoa – toisen Bardian kansallispuiston onnistumisista ja toisen Khatan metsäkäytävässä tehdystä työstä. Bardiassa tiikerien määrä kasvoi vajaassa kymmenessä vuodessa 18 yksilöstä noin 90 yksilöön. Khatan metsäkäytävä puolestaan laajentaa tiikerien ja muiden villieläinten elinpiiriä, kun eläimet pääsevät liikkumaan metsäkäytävää pitkin Nepalin ja Intian rajan yli. Olemme toimineet WWF Nepalin kollegoidemme johdolla kummallakin alueella. Khatan metsäkäytävässä tehtyä työtä on tuettu myös Suomen ulkoministeriön kehitysyhteistyövaroin.

© SIVASH KESHARI / WWF-INTERNATIONAL

Luottamusta

EI TARJOILLA OSISSA

En tiedä onko tämä totta, mutta hauska video. Pysähdyin tutun Instagram-päivityksen kohdalla. Ukrainan sota oli alkanut vain viikkoa aiemmin, ja some oli täytynyt solidaarisuutta, myötätuntoa ja taistelutahtoa huokuvasta materiaalista. Oli selvää, että iso osa videoista ja kuvista oli myös muokattuja, valheellisia ja alkuperäisestä kontekstista irrotettuja. Tuttuani se ei näyttänyt haittaavan. Hänen ajatuksensa taisi olla, että tarkoitus pyhitti keinot. Video symppassi ukrainalaisia hädässä, joten oliko väliä, oliko videolla kuvattu tapahtuma totta.

Niin, onko sillä väliä?

Paljonkin. Valetiedon ja tahallisesti harhaanjohtavan tiedon eli disinformaation levittäminen on osa Venäjän sodankäyntiä. Kohteita olemme me kaikki maailman kansalaiset. Valemedioiden yksi taktiikoista on julkaista ”harmitonta” materiaalia, kuten sympaattisia videoita, sekä kantaaottavampia julkaisuja sekaisin. Kun tuttuani jakoi videon, hän tuli samalla lainanneeksi omaa luotettavuuttaan epämääräisen lähteen käyttöön. Jos sivusto jatkossa julkaisi jotain raflaavampaa, tuttuani ja ehkä hänen seuraajiensa kynnys tutustua uuteen julkaisuun oli nyt matalampi, koska aiemmin sivustolta oli tullut mukava video.

Tuskin kukaan meistä ajattelee haksahdettavansa valemedioiden juoniin, mutta siirtymä ei tapahdu äkillisesti. Kukaan ei tipu valetiedon valtameriin kertarysäyksellä, vaan rannalla käydään ensin moneen otteeseen kastelemassa varpaita.

En useinkaan ole elämässä ehdottomuuden kannalla, mutta luotettavissa lähteissä linjani on tiukka. Lähde joko on luotettava, tai se ei ole. Kaikkien artikkelien on oltava totta, tai mihinkään niistä ei voi luottaa. Journalistista luotettavuutta ei voi käydä valikoimassa itselleen sopivissa osissa kuin irtokarkkeja hyllystä. Siksi Venäjän hallinnon rahoittamalta valemediasivulta ei tule jakaa minkäänlaista artikkelia, vaikka kuinka yksittäisessä artikkelissa voisi omasta mielestä olla hyvä pointti tai näkökulma.

Venäjän kohdalla tuo uusi näkökulma on usein myös tarkoituksella harhaanjohtava, niin sanotun whataboutismin edustaja. Whataboutismissa alkuperäisen keskustelun aihetta yritetään vaihtaa kysymällä entäs sitten niiden ja noiden asiat, tai

sen ja sen oikeudet? Whataboutismin taktiikka on tuttu myös ilmastokriisiä koskevilla keskusteluilla, kun joku kysyy, mitä väliä Suomen päästöillä on, kun Kiina edelleen investoi kivihiiileen. Venäjä käyttää whataboutismia yrittäessään ohjata maailman huomiota muihin konflikteihin Ukrainan sodan sijasta.

Ukrainan sota on jälleen muistuttanut siitä, kuinka mitään erillisiä kriisejä ei ole olemassa. Maailma on perustavanlaatuisella tavalla kytkeytynyt itseensä. Ukrainalaisten sota on meidänkin sotamme, venäläisten valemedioiden viestit ovat meidänkin puhelimissamme ja kriisin suonissa pumppaavat fossiiliset polttoaineet.

Ei ole olemassa myöskään mitään erillistä ilmastokriisiä, johon Suomella voisi olla omat ratkaisunsa. Euroopassa käytävän sodan tavoin seuraukset ja vaikutukset ovat valtavia kaikkialla maailmassa. Ratkaisut Ukrainan sotaan ja ilmastokriisiin ovat samanlaisia. Tarvitaan päättäjien selkärankaa, vastuuta yrityksiltä sekä meidän kansalaisten valppautta. Ennen kaikkea vaaditaan koko totuuden näkemistä ja tunnustamista.

Totuudessa, ja ilmastokriisissä, vain palanen ei riitä. ■

RONJA SALMI ON TOIMITTAJA JA YRITTÄJÄ, JOKA VUOROTTELEE WWF-LEHDEN KOLUMNISTINA JANI KAARON KANSSA.

© PIETARI PUROVAARA / KEKSI

Haukipullat PIPARJUURIVOISSA

Annoksia: 4
Valmistusaika: 40 min

RUOKAVALINNOILLA ON
MERKITTÄVÄ VAIKUTUS
ILMASTOON JA LUONNON
MONIMUOTOISUUTEEN.

LISÄÄ RESEPTJÄ:
wwf.fi/reseptit

Tilaa WWF:n maksuton
ruokakurssi sähköpostiisi:
wwf.fi/ruokakurssi

Ainekset

Taikina

500 g jauhettua haukea tai
haukifileitä
1/2–1 dl kermaa
150 g ranskankermaa
1 kananmuna
1/2 dl korppujauhoja
1 1/2 tl suolaa
reilusti yrttejä (tillää, persiljaa,
ruohosipulia)
riipaus cayennepippuria

Leivitys ja paistaminen

korppujauhoja leivitykseen
voita sekä piparjuuritahnaa
tai raastettua piparjuurta
paistamiseen

KALAN MÄÄRÄ ON VIITTEELLINEN.
LISÄÄ MAUSTEITA JA MUITA AINEITA
OMAN MAUN JA KALAN MÄÄRÄN
MUKAAN.

Valmistusohje

1. Poista haukifileistä nahka ja isot kylkiruodot. Pienemmät ruodot voi jättää kalaan. Paloittele fileet pienemmiksi paloiksi ja hienonna masaksi tehosekoittimessa.
2. Sekoita kaikki ainekset keskenään. Leivo pieniä kalapullia ja leivitä korppujauhoissa.
3. Paista mureketaikinasta koepulla, ja lisää taikinaan mausteita tarvittaessa.
4. Paista miedolla lämmöllä ja lisää paistamisen loppuksi pannulle muutama nokare voita ja piparjuuritahnaa tai raastettua piparjuurta.

Tukijapalvelu

Puhelin: 040 192 3112,
avoinna arkisin klo 9–16
Sähköposti:
tukija@wwf.fi

© ANIPEKA SINIKOSKI / WWF

Osoite: WWF Suomi, tukijapalvelu,
Lintulahdenkatu 10, 00500 Helsinki
wwf.fi/tukijapalvelu
Lahjoitustili:
FI41 1572 3000 0111 89
BIC (Swift) NDEAFIHH

Kiitos, kun tuet työtämme!

Aurinkoisten kesäpäivien kunniaksi kokosimme kattavan kesän vinkki-paketin ja kilautimme pitkäaikaiselle kummille, joka on kulkenut kanssam-

me jo vuosikymmenten ajan. Lämmin kiitos, kun olet mukana tukemassa tärkeää työtämme. Vain yhdessä voimme saada tuloksia aikaan!

KESÄN RUOKALISTA SÄHKÖPOSTIISI

Kesällä on aikaa panostaa uusiin ruokiin. Ympäristöystävällinen ruokavalio on myös vaikuttava teko, sillä ruualla on merkittävä vaikutus ilmastoon ja luontoon. WWF tarjoaa sähköpostiisi ilmaisen

ruokakurssin, jonka avulla löydät aivan uusia, maittavia herkkuja kesäpöytäsi. Hanki viikoittaiset tuoreet reseptit ja vinkit kuuden viikon ajaksi – ja kesäpöytä on katettu! Tilaa täältä: wwf.fi/ruokakurssi.

© MYTHIA / SHUTTERSTOCK

Perusta oma keräys luonnolle

Onko juhlat tulossa, ja lahjojen sijaan haluaisit muistaa luontoa? Haluatko haastaa kaverisi tai työporukan mukaan tekemään yhdessä hyvää? Perustamalla WWF:n Oma keräyksen esimerkiksi tiikerille, saimaannorpalle tai jollekin muulle yhdeksästä kohteestamme, autat suojelemaan monimuotoista luontoa. Keräyksen perustaminen on helppoa, ja pystyt seuraamaan keräyksen etenemistä reaaliajassa. Ole sinä ensimmäinen ja innosta muut mukaan lahjoittamaan! Lue lisää: oma.wwf.fi.

© STAFFAN AND STRANWILD WONDERS OF CHINA / WWF

Ken onkaan luonnonystävä lähelläsi?

Haluatko muistaa läheistäsi ja luontoa samalla kertaa? Kummiuden voi hankkia myös toiselle lahjaksi ja lahjoituskohteen voi valita lahjan saajan kiinnostuksen mukaan. Tämä on erityisen suosittu tapa osallistaa esimerkiksi nuoria ja lapsia mukaan luonnonsuojeluun. Lahjakummi saa WWF-lehden sekä uutisia yhteisistä onnistumisistamme säännöllisesti. Kurkkaa lisätietoja: wwf.fi/lahjaksi

Tilaa WWF-lehti sähköisenä

Tiesithän, että paperisen lehden sijasta voit tilata WWF-lehden myös sähköisenä versiona sähköpostiisi? Helpoiten hoidat asian ruksimalla yhteystietolomakkeesta WWF-lehden verkkoversioksi osoitteessa wwf.fi/tukijapalvelu. Muistathan myös ilmoittaa sähköpostiosoitteesi, johon haluat sähköisen lehden lähetettävän.

KURKkaa KAUPPAAN!

WWF-TUOTTEITA OSTAMALLA TUET TYÖTÄMME LUONNON HYVÄKSI.

Anna lahjaksi pehmeä pyyhesetti

Reilun kaupan puuvillasta valmistettu pyyhesetti on loistava lahja esimerkiksi vastavalmistuneelle tai uuden kodin omistajalle. Ruskeana tai tummanharmaana saatavassa pyyhesetissä on kylpypyyhe ja käsipyhye.

kauppa.wwf.fi

© MAIJA KIMPISSALO / WWF

Kilautetaan
kummille!

KUMMINA JO 24 VUOTTA

TEKSTI MIIA VOUTILAINEN • KUVA OLA JENNERSTEN

*Hannu Reinikainen on yksi WWF:n pitkäaikaisimmista kummeista.
Hän kasvoi luonnossa liikkuen ja oppi jo pienenä,
että luontoa täytyy suojella.*

Millainen taustasi on? ”Jäin eläkkeelle Keminmaan kunnan sivistystoimenjohtajan tehtävistä kymmenisen vuotta sitten.”

Mikä on sinulle mieluisinta tekemistä luonnossa? ”Vietän kesämökillä paljon aikaa metsässä ja soilla, soutelen järvellä ja kalastan. Kalastaminen taitaa olla se mieluisin juttu. Mökin ympäristössä on paljon pieniä ja isompiakin soita, joista kerään hillaa.”

Rekisterimme mukaan olet tehnyt ensimmäisen lahjoituksen vuonna 1996 ja ryhtynyt kummiksi vuonna 1998. Mikä sai sinut ryhtymään kummiksi 24 vuotta sitten? ”Se oli luonnollinen jatkumo, olin jo 1970-luvulla ostanut pandatuotteita. 1980-luvulla keräsin WWF:n luontopostimerkkejä ja ensipäivänkuoria. Minulla on edelleen talleksa neljä kansiolista näitä kuoria ja toiset neljä kertomuksia eläinten suojelusta.”

Mistä innostus luonnonsuojeluun syntyi? ”Kotikasvatuksella on iso rooli, olen aina liikkunut paljon luonnossa. Olen Kemistä kotoisin ja 1960-luvulla Kemin kaksi paperitehdasta tuottivat hajuhaittoja ja saastuttivat merta. 1970-luvulla alettiin vähentämään päästöjä, mutta muistan hyvin huolen, joka tästä heräsi. Lisäksi muistan hyvin, kuinka merikotkan suojele oli isosti esillä WWF:n alkuaikoina. Oli merkittävää huomata, että tuloksia syntyy, kun suojeleluun lähdetään.”

Onko sinulla tiettyä suojelukohdetta, joka on erityisesti lähellä sydäntä? ”Ei oikeastaan, vain yleinen huoli luonnosta. Kaikkea pitää suojella. Jos pitäisi jotakin valita, sanoisin että meillä Suomessa Itämeren suojeleminen on tärkeää.”

Mihin asioihin olet kiinnittänyt huomiota luonnossa viime aikoina? ”Olen viettänyt aikaa mökillä jo 40 vuotta ja siellä huomaa selvästi hyönteisten vähenemisen. Kimalaisia oli ennen vaikka kuinka paljon, nykyään näkyy vain yksittäisiä. Ampiaisenpesiäkin oli varastossa vielä kymmenisen vuotta sitten useita, nyt ei ole niitäkään. Se, kun omassa ympäristössä näkyy luontokadon merkit, huolettaa.”

Miksi juuri WWF? ”WWF:n luonnonsuojelutyö on sen tyyppistä, mitä sen haluan olevan. Näen konkreettisia tekoja sen sijaan, että vain vastustettaisiin asioita. Ratkaisut ovat tärkeitä. Lisäksi huomioidaan myös ihmiset, joille suojeletoimista aiheutuu haittoja. Haittoja pyritään kompensoimaan ja tätä kautta päästään tuloksiin.”

Miksi mielestäsi on edelleen tärkeää tukea luonnonsuojelua? ”Ilmaston lämpeneminen uhkaa, meidän pitää hidastaa muutosta ja edistää sopeutumista. Tämä vaatii useilta mailta suuria muutoksia, joten haaste on iso. Kaikki tuki tarvitaan, jotta ratkaisuja voidaan löytää.”

SANKAREITA TARVITAAN!

Hyvä mieli syntyy antamisesta. Oletko ajatellut, jos juhlapäiväsi kunniaksi pyytäisitkin ystäviäsi antamaan lahjan luonnolle? Se on tehty sinulle helpoksi, valitse vain itsellesi sopivin tapa: WWF:n Oma keräys -nettipalvelu, Facebook-keräys tai perinteinen tilisiirto.

Lisätietoa keräystavoista saat osoitteessa [wwf.fi/syntymapaivat](https://www.wwf.fi/syntymapaivat) tai olemalla yhteydessä tukijapalveluumme puh. 040 192 3112 tai tukija@wwf.fi.

Uhanalainen
luonto kiittää ja
toivoo pitkää ikää
myös sinulle.